

עין משפט
גור מצווה

עז:

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

מסורת הש"ס

רב פליגי ע"ה בהרא. וד"ה כפי הגזול קמ"א (ו) זכיק קב. וכו' דלמך להלכה כמתני' דכל המשנה ידו על התחמונה מעוט המי לה בהדי הלכתא פסיקתא דכל החורז בו והלא אין הלכה ככך דכל החורז בו (ו) וקמתא הלכה כרבי דפליגי עליה וי"ל

נוטן לו שכרו אם קבלן הוא נוטן לו קבלנותו מני אילימא רבנן מאי איריא שמע שמת לו מת או שאחוזתו חמה דאניס כי לא אניס גמי הא אמרו רבנן יד פועל על העליונה אלא לאו ר' דוסא היא וש"מ לא שאני ליה לרבי דוסא בין שכירות לקבלנות א"ר נחמן בר יצחק כדבר האבוד ודברי הכל מ"מ ח"ה תנן כל המשנה ידו על התחמונה וכל החורז בו ידו על התחמונה בשלמא כל המשנה ידו על התחמונה דסתם לן תנא כו' יהודה אלא כל החורז בו ידו על התחמונה לאתויי מאי לאו לאתויי פועל וכו' דוסא אלא ר' דוסא תרתי קאמר ורב סבר לה כותיה בהרא ופליגי עליה בהרא איבעית אימא כל החורז בו ידו על התחמונה כדברינא כל החורז בו כיצד יהי שמוכר שדה לחבירו באלף וזו

הגרות הב"ח

(א) ד"ה ר"ב ר"ע וכו' הגזול קמ"א. ר"ע דף קב ופ"ט תוס' ד"ה גבי: (ב) בא"ר דמסתמא הלכה כרבי:

הגרות הגר"א

[א] נ"ו מעידות שנה טו' נ"כ קן פסק המינס' אכל ה"ש הסו' הסקו כ"כ חלח:

מוסף רש"י

כל המשנה ידו על התחמונה. כ"ה תנן אמר רבי נטן ליה לרבי ר' יוחנן ר"ב ר"ע וכו' הגזול קמ"א. ר"ע דף קב ופ"ט תוס' ד"ה גבי: (ב) בא"ר דמסתמא הלכה כרבי:

נוטן לו שכרו אם קבלן הוא נוטן לו קבלנותו מני אילימא רבנן מאי איריא שמע שמת לו מת או שאחוזתו חמה דאניס כי לא אניס גמי הא אמרו רבנן יד פועל על העליונה אלא לאו ר' דוסא היא וש"מ לא שאני ליה לרבי דוסא בין שכירות לקבלנות א"ר נחמן בר יצחק כדבר האבוד ודברי הכל מ"מ ח"ה תנן כל המשנה ידו על התחמונה וכל החורז בו ידו על התחמונה בשלמא כל המשנה ידו על התחמונה דסתם לן תנא כו' יהודה אלא כל החורז בו ידו על התחמונה לאתויי מאי לאו לאתויי פועל וכו' דוסא אלא ר' דוסא תרתי קאמר ורב סבר לה כותיה בהרא ופליגי עליה בהרא איבעית אימא כל החורז בו ידו על התחמונה כדברינא כל החורז בו כיצד יהי שמוכר שדה לחבירו באלף וזו

ותן לו מעות מהן מאתים זה בזמן שהמורה חורז בו יד לוקח על העליונה רצה אומר לו תן לי מעותי או תן לי קרקע כנגד מעותי מהיכן מנביוהו מן העידיה ובזמן שלוקח חורז בו יד מוכר על העליונה רצה אומר לו הילך מעותך רצה אומר הילך קרקע כנגד מעותך מהיכן מנביוהו מן היובורית רשב"ג אומר מלמדן אותן שלא יחזרו כיצד יכותב לו אני פלוני פלוני מברתי שדה פלוגית לפלוני באלף וזו נתן לי מהם מאתים זה והריני נושה בו ח' מאות זה קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לארר כמה שנים: אמר ר' מר מהיכן מנביוהו מן העידיה קא ס"ד מעידיה דנכסיו ולא יהא אלא ב"ח ותנן וי"ב ר' דינו בביונוית ועוד יהא ארעא דידיה וזו א"ר נחמן בר יצחק (א) מעידיה שבה ומיזבורית שבה רב אחא בריה דרב איקא אומר אפי' תימא מעידיה דנכסיו סתם מאן דובין ארעא באלפא זוהי אוזולי מוויל ובזבין נכס' והוה ליה כניזק ותנן הניזוקין שמיין להן בעידיה: רשב"ג אומר מלמדן אותן שלא יחזרו כיצד כתוב ליה הכי הא לא פלוני כו': מעמא דכתב ליה הכי הא לא

כתב הכי לא קני והתניא הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בו ערבוני מחול לך והלה אומר אם אני חוזר לך ערבונך נתקיימו התנאין דברי רבי יוסי רבי יוסי למעמיה דאמר אסמכתא קניא רבי יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבונו אמר רבן שמעון בן גמליאל בדר"א בזמן שאמר לו ערבוני יקן אבל מוכר לו שדה באלף זה נתן לו מהם חמש מאות זה קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לאחר כמה שנים לא קשיא הא דקא עייל ונפיק אוזי הא דלא קא עייל ונפיק אוזי דאמר רבא יהאי מאן דובין מידי לחבריה וקא עייל ונפיק אוזי לא קא עייל ונפיק אוזי קני ואמר רבא יהאי מאן דאזופיה מאה זו לחבריה ופרעיה וזוהי זוזא פרעון הוי אלא דאית ליה תרעומת גביה דאמר ליה אפשריתנו מינאי הוא גברא דובין ליה חמרא לחבריה ופש ליה חד זוזא וקא עייל ונפיק אוזי ותיב רב אשי וקא מעיין בה כי האי גוונא מאי קני או לא קני אמר ליה רב מרדכי לרב אשי הכי אמר אבימי בהגרונו משמיה דרבא וזוהי כוזי דמי ולא קני אמר ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי והא אמרינן משמיה דרבא קני אמר ליה פנפי

כתב הכי לא קני והתניא הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בו ערבוני מחול לך והלה אומר אם אני חוזר לך ערבונך נתקיימו התנאין דברי רבי יוסי רבי יוסי למעמיה דאמר אסמכתא קניא רבי יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבונו אמר רבן שמעון בן גמליאל בדר"א בזמן שאמר לו ערבוני יקן אבל מוכר לו שדה באלף זה נתן לו מהם חמש מאות זה קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לאחר כמה שנים לא קשיא הא דקא עייל ונפיק אוזי הא דלא קא עייל ונפיק אוזי דאמר רבא יהאי מאן דובין מידי לחבריה וקא עייל ונפיק אוזי לא קא עייל ונפיק אוזי קני ואמר רבא יהאי מאן דאזופיה מאה זו לחבריה ופרעיה וזוהי זוזא פרעון הוי אלא דאית ליה תרעומת גביה דאמר ליה אפשריתנו מינאי הוא גברא דובין ליה חמרא לחבריה ופש ליה חד זוזא וקא עייל ונפיק אוזי ותיב רב אשי וקא מעיין בה כי האי גוונא מאי קני או לא קני אמר ליה רב מרדכי לרב אשי הכי אמר אבימי בהגרונו משמיה דרבא וזוהי כוזי דמי ולא קני אמר ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי והא אמרינן משמיה דרבא קני אמר ליה פנפי

תתרגם שמעתך במוכר שדהו לפני רעתה. ונראה להשתחא אפילו נפיק ועייל כולהו זוי קני ולא דוקא חד זוזא כדאמרין כמון ולא טרע חזין כמאליס וקא עייל ונפיק אוזי כמוכר שדהו מפני רעתה דמי או לא:

כ"ה

כתב הכי לא קני והתניא הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בו ערבוני מחול לך והלה אומר אם אני חוזר לך ערבונך נתקיימו התנאין דברי רבי יוסי רבי יוסי למעמיה דאמר אסמכתא קניא רבי יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבונו אמר רבן שמעון בן גמליאל בדר"א בזמן שאמר לו ערבוני יקן אבל מוכר לו שדה באלף זה נתן לו מהם חמש מאות זה קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לאחר כמה שנים לא קשיא הא דקא עייל ונפיק אוזי הא דלא קא עייל ונפיק אוזי דאמר רבא יהאי מאן דובין מידי לחבריה וקא עייל ונפיק אוזי לא קא עייל ונפיק אוזי קני ואמר רבא יהאי מאן דאזופיה מאה זו לחבריה ופרעיה וזוהי זוזא פרעון הוי אלא דאית ליה תרעומת גביה דאמר ליה אפשריתנו מינאי הוא גברא דובין ליה חמרא לחבריה ופש ליה חד זוזא וקא עייל ונפיק אוזי ותיב רב אשי וקא מעיין בה כי האי גוונא מאי קני או לא קני אמר ליה רב מרדכי לרב אשי הכי אמר אבימי בהגרונו משמיה דרבא וזוהי כוזי דמי ולא קני אמר ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי והא אמרינן משמיה דרבא קני אמר ליה פנפי

תתרגם שמעתך במוכר שדהו לפני

תתרגם שמעתך במוכר שדהו לפני

לעיל ע"ה. (ו) זכיק קב. וכו' דלמך להלכה כמתני' דכל המשנה ידו על התחמונה מעוט המי לה בהדי הלכתא פסיקתא דכל החורז בו והלא אין הלכה ככך דכל החורז בו (ו) וקמתא הלכה כרבי דפליגי עליה וי"ל